

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 17094/2555

นางสาวจำเริญร ต้อซ้อฟ้าโจทก์ นางสุทิหรือทิ พวงมณีจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1382

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำให้การของจำเลยตอนต้นเป็นการกล่าวให้เห็นที่มาของการเข้าครอบครองที่ดินพิพาทว่า เนื่องมาจากการซื้อจากบุคคลภายนอกโดยมิได้ทำสัญญาซื้อขายกันเพื่อให้เห็นเหตุและเจตนาในการเข้าครอบครอง ส่วนที่ให้การต่อมาว่า จากนั้นจำเลยและครอบครัวจึงเข้าครอบครองทำประโยชน์โดยสงบเปิดเผย และด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า 40 ปี ก็เพื่อให้เห็นว่าจำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นแล้วโดยการครอบครอง อันเป็นการโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทกับโจทก์ คำให้การของจำเลยดังกล่าวจึงไม่ถือว่าขัดแย้งกัน หากแต่เป็นการลำดับที่มาของการเข้าครอบครองที่ดินพิพาทตั้งแต่แรกจนได้กรรมสิทธิ์โดยชัดแจ้ง เมื่อศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทหรือไม่ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 จึงต้องวินิจฉัยตามประเด็นดังกล่าวซึ่งจะต้องพิจารณาข้อต่อสู้ของจำเลยที่ว่าจำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองแล้วหรือไม่ด้วย เพราะหากจำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินเสียแล้ว โจทก์ย่อมไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7 จึงมิได้วินิจฉัยนอกประเด็น

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินของโจทก์ และขนย้ายเสาปูนออกไปด้วย ห้ามจำเลยเกี่ยวข้องกับที่ดินของโจทก์อีกต่อไป กับให้จำเลยทำการรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดเลขที่ 2627 ตำบลลิบบอน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ของจำเลยด้วยค่าใช้จ่ายของจำเลยเอง หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย และให้จำเลยใช้ค่าเสียหายจำนวน 26,000 บาท แก่โจทก์ จำเลยให้การและฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องและพิพากษาว่าที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้ง ระหว่างพิจารณา ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำเลยชำระค่าขึ้นศาลในส่วนฟ้องแย้งให้ครบถ้วนภายใน 7 วัน จำเลยไม่ชำระ ศาลชั้นต้นจึงมีคำสั่งว่าจำเลยทิ้งฟ้องแย้ง ให้จำหน่ายคดีเฉพาะในส่วนฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิจารณายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการแรกว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7 ที่วินิจฉัยว่าจำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า คำให้การของจำเลยขัดแย้งกันเอง ตอนต้นให้การว่าจำเลยเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทโดยส่วนหนึ่งซื้อมาจากนางโตะ โดยนางหยวก มารดาของนางโตะขายให้ อีกส่วนหนึ่งซื้อมาจากนางเบง แล้วจำเลยและครอบครัวเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินเรื่อยมา และจำเลยให้การต่อไปว่าจำเลยครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาตลอด โดยสงบเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลา 40 ปีเศษ คดีจึงไม่มีประเด็นว่า จำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองหรือไม่ เห็นว่า คำให้การของจำเลยดังกล่าวตอนต้น เป็นการกล่าวให้เห็นที่มาของ

การเข้าครอบครองที่ดินพิพาทว่าเนื่องมาจากการซื้อจากบุคคลภายนอกโดยมิได้ทำสัญญาซื้อขายกันเพื่อให้เห็นเหตุและเจตนาในการเข้าครอบครอง ส่วนที่ให้การต่อมาว่าจากนั้นจำเลยและครอบครัวจึงเข้าครอบครองทำประโยชน์โดยสงบเปิดเผยและด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า 40 ปี ก็เพื่อให้เห็นว่า จำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นแล้วโดยการครอบครอง อันเป็นการโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทกับโจทก์ คำให้การของจำเลยดังกล่าวจึงไม่ถือว่าขัดแย้งกัน หากแต่เป็นการลำดับที่มาของการเข้าครอบครองที่ดินพิพาทตั้งแต่แรกจนได้กรรมสิทธิ์โดยชัดแจ้ง เมื่อศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทหรือไม่ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 จึงต้องวินิจฉัยตามประเด็นดังกล่าวซึ่งจะต้องพิจารณาข้อต่อสู้ของจำเลยที่ว่าจำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองแล้วหรือไม่ด้วย เพราะหากจำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินเสียแล้ว โจทก์ย่อมไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7 จึงมิได้วินิจฉัยนอกประเด็น ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการสุดท้ายว่าการครอบครองที่ดินของบุคคลอื่นโดยสำคัญผิดว่าเป็นที่ดินของตนเอง ถือเป็นการครอบครองที่สามารถนับระยะเวลาการครอบครองเพื่อให้ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 หรือไม่ เห็นว่า การที่บุคคลใดครอบครองที่ดินของบุคคลอื่น แม้จะเข้าใจผิดว่าเป็นที่ดินของตนเองก็ตาม หากบุคคลนั้นได้ยึดถือครอบครองด้วยเจตนาเป็นเจ้าของอย่างแท้จริงแล้ว ก็ถือว่าเป็นการครอบครองที่ดินของผู้อื่นด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ซึ่งหากครอบครองโดยสงบเปิดเผยติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี ผู้ครอบครองย่อมได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น โดยไม่จำเป็นต้องรู้เสียก่อนว่าที่ดินนั้นเป็นของบุคคลอื่นแล้ว จึงเริ่มนับระยะเวลาการครอบครองเพื่อให้ได้กรรมสิทธิ์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 วินิจฉัยว่า แม้จำเลยครอบครองที่ดินของบุคคลอื่นโดยสำคัญผิดว่าเป็นของตนเองก็ถือว่าจำเลยครอบครองที่ดินของบุคคลอื่นตามนัยแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 นั้น ชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

เมทินี ชโลธร · ไชยวงศ์ คงจันทร์ · สมยศ เข้มทอง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/17094/2555>